

Hjælp var Grundlaget for vedkommendes økonomiske Tilværelse, skulde den have den Virkning, at Valgretten mistedes. Men det kan paa ingen Maade være rigtigt, vi kunne yde Hjælp til fortjente Mænd under saadanne Forhold, at det er givet, at hvis de ikke fik Hjælpen, vilde de være fuldstændig blottede for det nødvendige, uden at denne Hjælp dog paa nogen Maade behøver at medføre Tab af Valgret eller de øvrige Virkninger af Fattighjælp. Vi kunne tænke os, at vi tog Invaliderne under det offentlige fulde Forsorg og ydede dem fuldstændig Hjælp, saa at det blev denne Hjælp, der udelukkende holdt dem oppe i økonomisk Henseende; vilde deraf følge, at Hjælpen maatte betragtes som Fattighjælp, saa at de tabte deres Valgret? Paa ingen Maade. Naar man overvejer Spørgsmaalet nærmere, tror jeg ikke, at man kan komme til andet Begreb af offentlig Hjælp, som efter Grundlovens Bestemmelse maa medføre Tab af Valgret, end at det er den Hjælp, som af det offentlige ydes forskelsløst og uden nærmere Vilkaar til trængende, blot betinget af dette, at de ere i Trang. Den Ret har jo Grundloven givet enhver trængende, at han kan melde sig og forlange Hjælp af det offentlige, naar han blot præsterer Bevis for, at han er trængende. Denne grundlovmæssige Rets Opfyldelse, den Hjælp, der ydes til en trængende, blot betinget af, at han er trængende, han være saa for Resten et Subjekt i alle Maader; den Hjælp, mener jeg, maa efter Grundloven betragtes som en Fattighjælp, en Hjælp af det offentlige, der medfører Tab af Valgret. Men saarnt det offentlige yder Hjælpen under visse nærmere Betingelser, saa ikke Trangen er nok, men der stilles andre Vilkaar, eller naar der ydes Hjælp under ordinære Forhold, saa anser jeg det for en given Ting, at en saadan Hjælp ikke med nogen Nødvendighed falder ind under Begrebet „Understøttelse af Fattigvæsenet“. Paa denne Maade har ogsaa Lovgivningsmagten fortaet Sagen i Tidernes Løb; der foreligger, som ærede Medlemmer bekendt, flere Love, saasom fra 1853, fra 1855 og fra 1856, der have bemyndiget Kommunalbestyrelserne til under visse Forudsætninger af Kommunelasserne at yde Hjælp til trængende, uden at denne Hjælp efter de paagældende Loves Udtryk skulde have i nogen Retning Fattighjælps Virkning. Altsaa Kommunerne ydede under særlige Omstændigheder Hjælp af Kommunelasserne til trængende Mennesker, men disse beholdt alligevel i enhver Henseende deres tidligere Retsstilling, altsaa ogsaa deres Valgret. Naar man saaledes sammenholder

de forskellige Forhold, hvorunder det offentlige har ydet Hjælp til trængende Mennesker, uden at det har medført noget Tab af vedkommendes borgerlige Rettigheder, kommer man, paastaar jeg, til det Resultat, at det Begreb om Fattighjælp, som Lovgivningen anerkender som det, der medfører Tab af Valgret og øvrige borgerlige Rettigheder, maa bestemmes saaledes, at det er en Hjælp, der af det offentlige ydes under ordinære Omstændigheder og uden Betingelser til trængende blot som saadanne. Naar man derimod knytter Hjælpen til forskellige udenfor Trangen liggende Omstændigheder, saaledes som her i Lovforslaget, bl. a. til den Betingelse, at vedkommende ikke i 5 Aar har nydt Hjælp af det offentlige Fattigvæsen og saaledes har godtgjort, at han har kunnet klare sig selv i en længere Aarrække, eller hvis man knytter Hjælpen til andre Betingelser i den ene eller anden Retning — og man kan tænke sig meget forskellige Betingelser — saa er den Hjælp, der saaledes er knyttet til særlige Forudsætninger, aldrig i vor Lovgivning bleven opfattet som Fattighjælp. Naar det derfor paastaas, at Grundlovens § 30 absolut medfører, at den Hjælp, der ydes trængende under saadanne særlige Betingelser, maa drage Tab af Valgretten efter sig, skylder man at føre Bevis for en saadan Paastand, thi det er jo ikke saaledes — det ere vi alle enige om — at Grundloven har kanoniseret en bestemt Ordning af det offentlige Forsørgelsesvæsen, saa at Lovgivningsmagten skulde være udelukket fra at omordre det efter de stiftende Tidens Opfattelse endog i meget høj Grad. Det er der formentlig ingen, der vil paastaa. Det er meget rigtigt, som det ærede Medlem for Rjøge, sagde, at en Bestemmelse, der i Almindelighed gik ud paa for Eksempel, at den Hjælp, som af det offentlige ydes til nogen, der ej kan ernære sig selv, skulde i ingen Henseende betragtes som Fattighjælp vilde være uforenelig med Grundloven; men Grunden hertil ligger i, at en saadan Bestemmelse netop ingen Forskel gør mellem de trængende, ikke sætter nogen Betingelse for Hjælpen, men denne ydes ordinært og blot betinget af Trang. Derimod er der jo her i Forslaget Tale om en Hjælp af det offentlige, der ikke gives til alle og enhver, men kun gives til Personer under særlige Forhold og som opfyldte særlige Betingelser. Netop gaaende ud fra den rette Opfattelse af Begrebet Fattighjælp, tror jeg, at det ærede Medlem for Rjøge vilde have noget vanskelligere ved at forene sit eget Forslag om Hjælp af det offentlige til trængende med Grundloven. Thi det er, som alt bemærket,